

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL III 2019
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- septembrie 2019 -

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL III 2019
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ****Tendențe
generale**

Analiza evoluției industriei în trimestrul III și implicit în primele nouă luni ale anului, raportat la perioada corespunzătoare din anul precedent, conform estimărilor agenților economici din eșantion, indică o încetinire la nivelul principalilor indicatori ce caracterizează acest sector, cu o producție industrială și stocuri în scădere, dar totuși cu o continuare a creșterii cifrei de afaceri, chiar dacă într-un ritm mai scăzut. Evoluția previzionată pentru majoritatea indicatorilor continuă tendința deja înregistrată la nivelul primului semestru.

Astfel, pentru producția industrială se estimează o scădere de 0,8%, în primele nouă luni din anul 2019, comparativ cu perioada corespunzătoare din 2018. În ceea ce privește cifra de afaceri, se estimează o majorare atât pe piața internă (1,9%), cât și pe cea externă (0,6%) ceea ce conduce la o majorare de 1,3% pe total.

Tabel nr.1 Evoluția principalilor indicatori din industrie

- modif. proc. față de perioada coresp. din anul anterior, % -

	2018		2019	
	Trim. III	9 luni	Trim. III	9 luni
1. Producția industrială*	3,8	4,0	-1,2	-0,8
2. Cifra de afaceri** – total	5,0	7,5	0,2	1,3
➤ intern	4,8	7,3	-0,2	1,9
➤ extern	5,3	7,7	0,7	0,6
3. Stocurile de produse finite	1,0	-3,2	-4,4	-5,6
4. Numărul mediu de salariați	-0,1	0,5	-1,4	-1,4
5. Productivitatea muncii	3,5	3,2	0,2	0,6

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul III 2019 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Stocurile de produse finite se așteaptă să scadă cu 5,6% în această perioadă, comparativ cu nivelul înregistrat în primele nouă luni ale anului 2018, influențate în special de scăderea semnificativă din trimestrul II 2019.

În intervalul ianuarie - septembrie 2019 față de perioada similară a anului 2018 numărul mediu de salariați se apreciază că se va reduce cu 1,4%, iar în contextul unei scăderi cu 0,8% a producției industriale, se estimează o creștere a productivității muncii de 0,6%.

Analiza **celui de-al treilea trimestru al anului curent, comparativ cu trimestrul corespunzător din anul precedent**, indică o evoluție sub media înregistrată în perioada 2013 – 2018 pentru majoritatea indicatorilor ce caracterizează sectorul industrial. Producția industrială se estimează că se va reduce cu 1,2%, iar cifra de afaceri per total se va mări ușor, cu 0,2%, susținută de majorarea cu 0,7% a componentei externe. În aceste condiții se așteaptă ca stocurile de produse finite să fie cu 4,4% sub nivelul înregistrat în perioada iulie - septembrie 2018.

În cel de-al treilea trimestru al anului curent comparativ cu trimestrul anterior analiza indicatorilor economici realizată pe baza estimărilor agenților economici indică o evoluție negativă a majorității indicatorilor din sectorul industrial, cu excepția cifrei de afaceri pe piața internă, care rămâne la un nivel constant, precum și a stocurilor de produse finite, care se așteaptă să crească. Pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o reducere de 2,8%, avându-se în vedere o posibilă scădere de 6,3% a cifrei de afaceri pe piața externă.

În condițiile unei reduceri de 0,9% a producției industriale și de 2,8% a cifrei de afaceri, se apreciază că, în cel de-al treilea trimestru al anului, volumul stocurilor de produse finite va crește cu 4,0%, comparativ cu trimestrul II.

Agenții economici estimează că numărul mediu al salariaților va scădea ușor, cu 0,2%, în cel de-al treilea trimestru al anului curent, ceea ce în contextul scăderii producției industriale va determina o reducere de 0,8% a productivității muncii față de trimestrul II 2019.

Tabel nr.2 Evoluția trimestrială a principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	Trim.III	Trim.IV	Trim.I	Trim.II	Trim. III
	2018		2019		
1. Producția industrială*	-1,4	3,3	-3,2	-0,3	-0,9
2. Cifra de afaceri** – total	-1,6	1,7	-3,4	4,9	-2,8
➤ intern	2,0	0,9	-10,4	10,3	0,0
➤ extern	-6,1	2,7	6,0	-1,3	-6,3
3. Stocurile de produse finite	-1,2	7,4	-2,6	-12,2	4,0
4. Numărul mediu de salariați	-0,4	-0,6	0,1	-0,7	-0,2
5. Productivitatea muncii	-0,9	3,8	-4,0	2,3	-0,8

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul III 2019 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Analiza detaliată a principalilor indicatori rezultați din ancheta de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

Producția industrială a scăzut cu 1,7% în trimestrul II 2019 față de perioada corespunzătoare din anul 2018 și respectiv cu 0,3%, față de trimestrul anterior. La nivelul primului semestru, producția industrială s-a redus cu 0,6%, evoluție sub tendința înregistrată în ultimii ani (în primele 6 luni din anul 2009 s-a mai înregistrat o scădere de 10,5% a producției industriale).

Diferența dintre realizări și estimarea din lucrarea anterioară de 4,8% pentru producția industrială, în trimestrul II față de trimestrul I 2019, s-a datorat evoluției sub așteptări a unor ramuri. Astfel, putem menționa:

- ramuri în care s-au estimat creșteri ale producției industriale, realizările consemnând scăderi: fabricarea produselor din tutun, fabricarea hârtiei, fabricarea autovehiculelor, prelucrarea lemnului și fabricarea de mașini, utilaje și echipamente,
- ramuri în care amplitudinea creșterii a fost sub așteptări: fabricarea altor produse din minerale nemetalice, alte activități extractive și fabricarea substanțelor chimice.

În urma unei analize detaliate a producției industriale la nivel de semestru, se constată că scăderea de 0,6%, s-a datorat reducerii cererii la nivelul unor ramuri industriale, precum:

- tăbăcirea și finisarea pieilor - o reducere a producției de 14,1%, în contextul unei scăderi de 11,2% a cifrei de afaceri pe piața internă,
- fabricarea articolelor de îmbrăcăminte – producția s-a redus cu 13,4%, în timp ce cifra de afaceri pe piața externă a scăzut cu 10,9%,
- fabricarea produselor textile - o reducere a producției de 10,3%, pe baza scăderii de 6,5% a cifrei de afaceri pe piața internă,
- fabricarea de mobilă - o reducere a producției de 9,9%, în timp ce cifra de afaceri pe piața externă a scăzut cu 3,8%,

Cu toate acestea în primul semestru al anului 2019 au existat și ramuri industriale care au înregistrat creșteri de producție, dintre care amintim: alte activități extractive (12,1%), fabricarea altor mijloace de transport (8,0%), alte activități industriale (6,2%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (5,1%) și fabricarea produselor de cocserie (4,4%).

Totodată, se pot remarca mai multe situații distincte în evoluția ramurilor industriale, unele divergente, în semestrul I 2019, comparativ cu semestrul I 2018, și anume:

Tabel nr. 3 Producția industrială – evoluție pe ramuri în sem.I

-sem/sem corespunzător -

2019	2018	Ramuri industriale
↗		fabricarea altor produse din minerale nemetalice
		fabricarea produselor de cocserie
		fabricarea hârtiei și alte produse din hârtie
		fabricarea autovehiculelor de transport rutier
		fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice
↘	↘	alte activități extractive
		fabricarea altor mijloace de transport
		alte activități industriale
		repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor
↘	↗	fabricarea produselor textile
		activități de servicii anexe extracției
		fabricarea produselor farmaceutice de bază
		extracția minereurilor metalifere
		fabricarea băuturilor
↘	↘	tăbăcirea și finisarea pieilor
		fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
		fabricarea de mobilă
		fabricarea produselor din tutun
		industria construcțiilor metalice

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Analiza conjuncturală pentru cel de-al treilea trimestru al anului curent, indică posibilitatea ca în această perioadă producția industrială să se diminueze cu 1,2% comparativ cu trimestrul similar, respectiv cu 0,9% față de trimestrul anterior. În aceste condiții, la nivelul primelor nouă luni ale anului curent se așteaptă o reducere a producției industriale de 0,8% față de perioada corespunzătoare a anului trecut, evoluție sub tendința manifestată în ultimii ani.

Din procesul de prelucrare a datelor, în care se au în vedere intervalele de creștere/scădere cuprinse în chestionarul completat de agenții economici din eșantion, au rezultat estimări ale producției industriale pe ramuri pentru primele nouă luni ale anului curent, comparativ cu perioada similară, care ilustrează următoarele evoluții:

- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere de peste 5%**:
 - fabricarea produselor de cocserie și prelucrarea țițeiului
 - fabricarea altor mijloace de transport
 - fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere între 2% și 5%**:
 - alte activități industriale
 - activități de servicii anexe extracției
 - extracția minereurilor metalifere
 - industria alimentară
 - fabricarea echipamentelor electrice
 - fabricarea autovehiculelor de transport rutier
 - repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor.

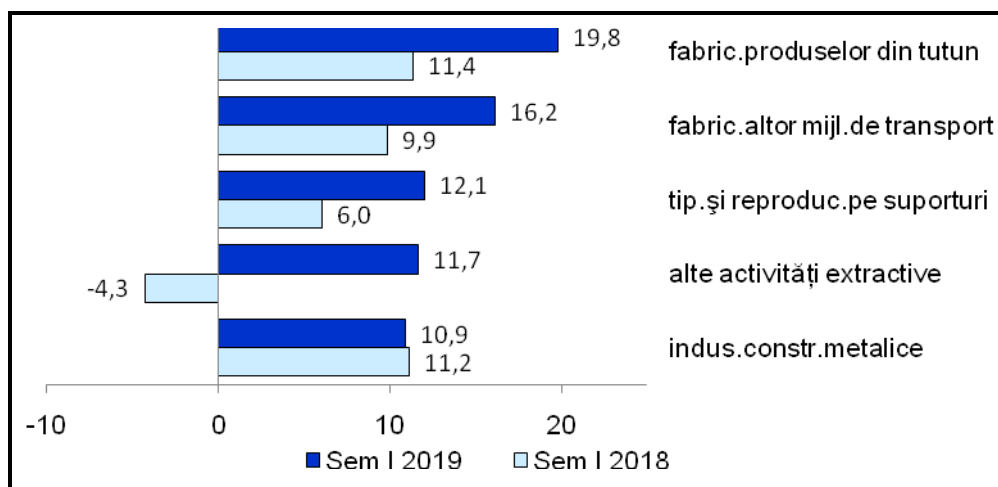
- Ramuri pentru care se așteaptă o evoluție între **-2% și +2%**:
 - fabricarea altor produse din minerale nemetalice
 - fabricarea băuturilor
 - alte activități extractive
 - industria metalurgică
 - fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice
 - extracția petrolului brut și a gazelor naturale
 - fabricarea de mașini, utilaje și echipamente.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 2% și 5%**:
 - tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor
 - fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie
 - fabricarea substanțelor și a produselor chimice
 - fabricarea produselor farmaceutice de bază.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere de peste 5%**:
 - fabricarea de mobilă
 - extracția cărbunelui superior și inferior
 - fabricarea produselor textile
 - industria construcțiilor metalice
 - prelucrarea lemnului
 - fabricarea produselor din tutun
 - tăbăcirea și finisarea pieilor
 - fabricarea articolelor de îmbrăcăminte.

Cifra de afaceri

Cifra de afaceri pe total industrie a crescut cu 4,9% în cel de-al doilea trimestru al anului curent față de trimestrul anterior și cu 1,4% comparativ cu trimestrul II 2018. În primul semestru creșterea cifrei de afaceri pe total industrie a fost de numai 1,9%, sub evoluția ce caracterizează numai această perioadă, cu creșteri ale cifrei de afaceri de peste 5%.

Grafic nr. 1 Dinamica cifrei de afaceri totale în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de semestrul corespunzător, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Majoritatea ramurilor au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri în primul semestru al anului 2019, cele mai mari în cazul fabricării produselor din tutun, fabricării altor mijloace de transport și tipăririi și reproducerii pe suporturi.

Scăderi mai importante ale volumului cifrei de afaceri pe total industrie au fost înregistrate în cazul ramurilor: tăbăcirea și finisarea pieilor (-7,9%) și fabricarea articolelor din îmbrăcăminte (-7,5%).

În trimestrul III al anului curent volumul cifrei de afaceri pe total industrie se așteaptă să crească ușor (0,2%) față de trimestrul III 2018, în timp ce față de trimestrul anterior este estimată o scădere de 2,8%. În aceste condiții, în primele nouă luni ale anului curent se așteaptă o creștere de 1,3% a cifrei de afaceri pe total industrie, sub tendința manifestată în această perioadă din ultimii ani.

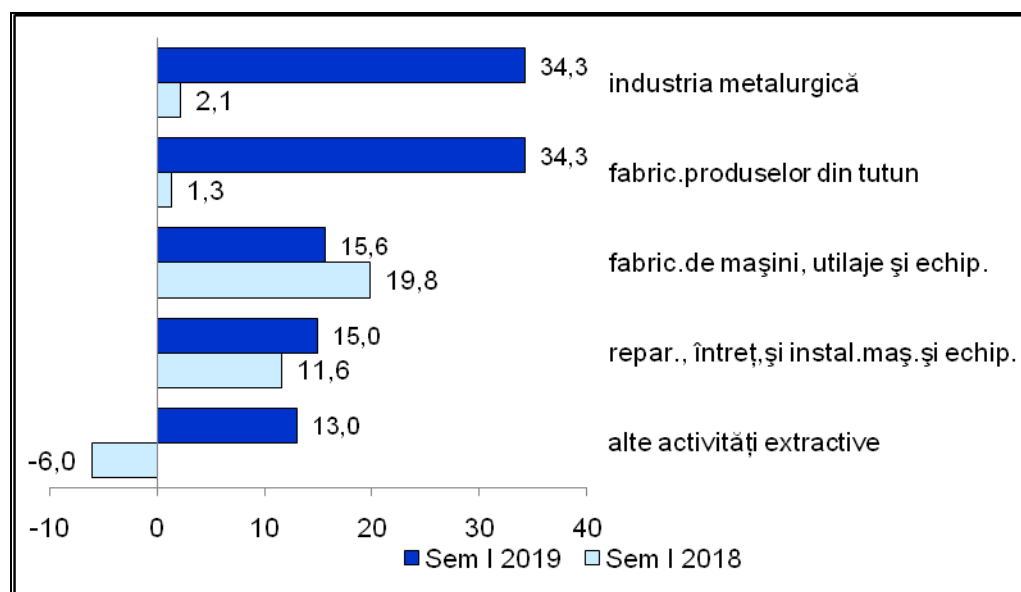
Volumul **cifrei de afaceri din industrie pentru piața internă** s-a majorat cu 10,3% în trimestrul II 2019, față de trimestrul I și respectiv cu 1,7% față de trimestrul corespunzător din anul 2018, evoluții sub așteptări pentru această perioadă.

La nivel de semestru, comparativ cu primele șase luni ale anului 2018, cifra de afaceri pe piața internă a crescut cu 3%, în condițiile evoluției modeste din cel de-al doilea trimestru.

Creșteri de peste 30% ale cifrei de afaceri din industrie pe piața internă s-au înregistrat în cazul industriei metalurgice și fabricării produselor de tutun.

Grafic nr. 2 Dinamica cifrei de afaceri pe piața internă în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de semestrul corespunzător, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

O scădere de peste 10% în aceeași perioadă de analiză s-a înregistrat în cazul ramurii tăbăcirea și finisarea pieilor (-11,2%).

Agenții economici din eșantion estimează pentru cel de-al treilea trimestru al anului curent același nivel al cifrei de afaceri pe piața internă față de valoarea înregistrată în trimestrul anterior, respectiv o scădere ușoară de 0,2%, comparativ cu perioada similară a anului trecut. În aceste condiții la nivelul primelor nouă luni ale anului curent se așteaptă o încetinire în evoluția cifrei de afaceri pentru piața internă, comparativ cu primul semestru, creșterea estimată fiind de 1,9%.

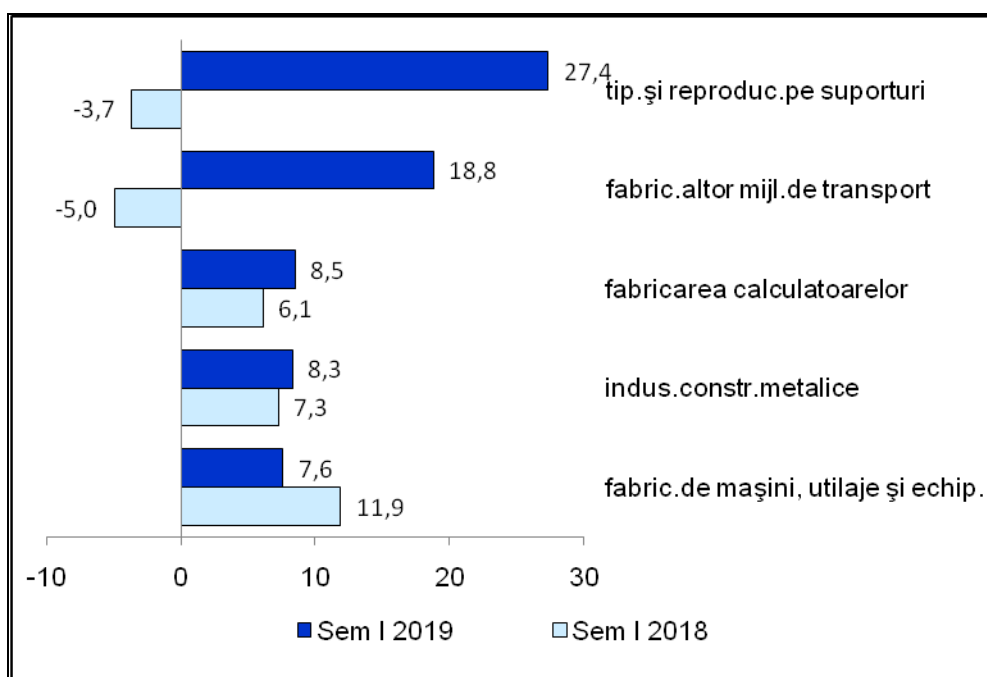
Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a crescut cu 1,0% în trimestrul II 2019, comparativ cu perioada aprilie - iunie 2018, în timp ce față de trimestrul anterior s-a înregistrat o scădere de 1,3%, fapt ce a condus la o majorare de doar 0,6% la nivelul semestrului I, mult sub evoluțiile semestriale din ultimii ani.

Ramurile care au înregistrat cele mai mari creșteri ale cifrei de afaceri pentru piața externă în primul semestru din 2019 față de semestrul I 2018 au fost: tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor și fabricarea altor mijloace de transport.

În aceeași perioadă de analiză, scăderi importante ale cifrei de afaceri pe piața externă s-au înregistrat în cazul ramurilor: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-15,5%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-10,9%) sau fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice (-8,5%).

Grafic nr. 3 Dinamica cifrei de afaceri pe piața externă în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de semestrul corespunzător, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

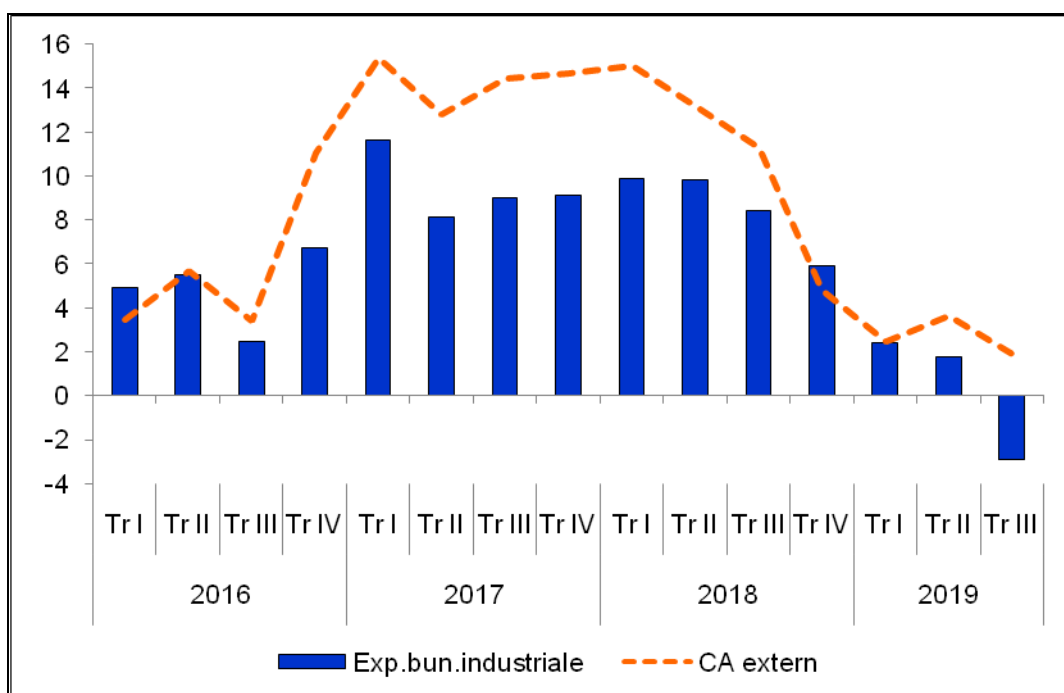
Conform estimărilor agenților economici, volumul cifrei de afaceri pentru piața externă la nivelul celui de-al treilea trimestru al anului poate crește cu 0,7% față de perioada similară din 2018, în timp ce față de trimestrul anterior se așteaptă o scădere de 6,3%. Aceste tendințe vor determina la nivelul primelor nouă luni ale anului curent o ușoară creștere de 0,6%, similară cu creșterea înregistrată în prima jumătate a anului.

Dacă în perioada 2017 – 2018 decalajul între valoarea cifrei de afaceri pe piața externă și exportul de bunuri industriale¹⁾ a crescut, începând cu trimestrul III 2018 acesta s-a diminuat, ritmul de creștere al exporturilor devansându-l pe cel al valorii cifrei de afaceri pe piața externă în trimestrul IV 2018, iar la nivelul primului trimestru al anului 2019 creșterile fiind similare.

În trimestrul II 2019 ritmul de creștere al cifrei de afaceri pe piața externă l-a devansat pe cel al exportului de bunuri industriale, iar pentru trimestrul III ecartul se așteaptă să se mărească, dată fiind scăderea estimată în cazul exportului de bunuri industriale.

Grafic nr. 4 Evoluția exportului de bunuri industriale și a valorii cifrei de afaceri pe piața externă

- modificare procentuală față de trimestrul corespunzător din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

* Dinamica valorii exportului de bunuri industriale s-a calculat din evoluția indicatorului în mld.euro

* Dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a calculat din valoarea exprimată în lei.

¹⁾ Valoarea cifrei de afaceri pe piața externă reflectă veniturile obținute din vânzarea bunurilor de către producătorii din sfera industrială, care exportă direct pe piața externă. Valoarea exportului de bunuri industriale reprezintă totalitatea vânzărilor de produse industriale de către toți agenții economici.

Stocurile

În trimestrul II 2019, **stocurile de produse finite** au scăzut cu 9,2% comparativ cu perioada similară din anul 2018 și cu 12,2% față de trimestrul anterior, tendință estimată și în lucrarea anterioară, dar la o amplitudine mai mică. Această evoluție a condus la o reducere de 6,2% a stocurilor la nivelul primului semestru.

Agenții economici apreciază că în cel de-al treilea trimestru al anului curent stocurile de produse finite se vor reduce cu 4,4% față de trimestrul similar al anului trecut, în condițiile în care se estimează o creștere ușoară a cifrei de afaceri și o scădere a producției industriale. Comparativ cu trimestrul II 2019 se estimează o creștere de 4% a stocurilor de produse finite.

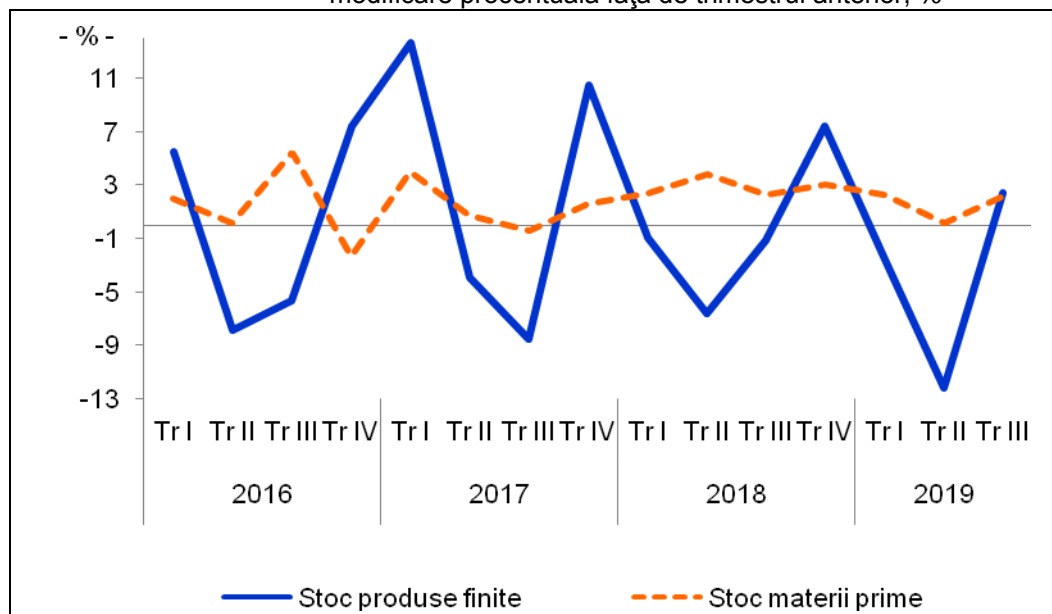
În primele nouă luni ale anului curent, în condițiile în care producția industrială se poate reduce cu 0,8%, iar cifra de afaceri pe total industrie se așteaptă să crească cu 1,3%, stocurile de produse finite pot fi cu 5,6% mai mici decât în perioada ianuarie - septembrie 2018, continuând tendința de reducere manifestată și în primele nouă luni din 2018 (-3,2%).

În ceea ce privește evoluția **stocurilor de materii prime** din trimestru III 2019, agenții economici se așteaptă la o creștere față de trimestrul anterior, de circa 2,1%.

Din analiza graficului de mai jos se poate observa o variație mult mai redusă în cazul stocurilor de materii prime și o oscilație mult mai amplă pentru stocurile de produse finite.

Grafic nr. 5 Evoluția stocurilor de produse finite și de materii prime

- modificare procentuală față de trimestrul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Gradul de utilizare a capacităților de producție

Eurostat publică, pe baza rezultatelor unei anchete, evoluția **gradului de utilizare a capacităților de producție** în industria prelucrătoare. Deși gradul de cuprindere diferă de estimările economice din eșantion pe baza cărora se fundamentează prognoza CNSP pentru gradul de utilizare a

capacităților de producție, aici fiind incluse și industria extractivă și cea de producție și furnizare de energie electrică și termică, așa cum se poate observa și din tabelul de mai jos, gradul de utilizare s-a situat în aceeași bandă de variație de circa 70-80%, dar în general cu evoluții divergente.

Tabel nr. 4 Gradul de utilizare a capacităților de producție

-%-					
AN	Gradul de utilizare	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2017	Estimări CNSP - total ind.	77,0	78,0	73,0	72,0
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	76,9	74,4	75,3	78,6
2018	Estimări CNSP - total ind.	70,1	80,1	81,0	80,6
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	77,3	74,1	76,0	76,5
2019	Estimări CNSP - total ind.	82,6	82,9	78,7	
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	75,6	73,6	74,5	

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură și Eurostat

Pentru trimestrul III 2019 agenții economici naționali se așteaptă la atingerea unui grad de utilizare a capacităților de producție pe total industrie de circa 78,7%, în scădere cu peste patru puncte procentuale față de estimarea din trimestrul anterior. Estimările Eurostat pentru industria prelucrătoare indică o ușoară creștere a gradului de utilizare până la circa 74,5%.

Numărul mediu de salariați

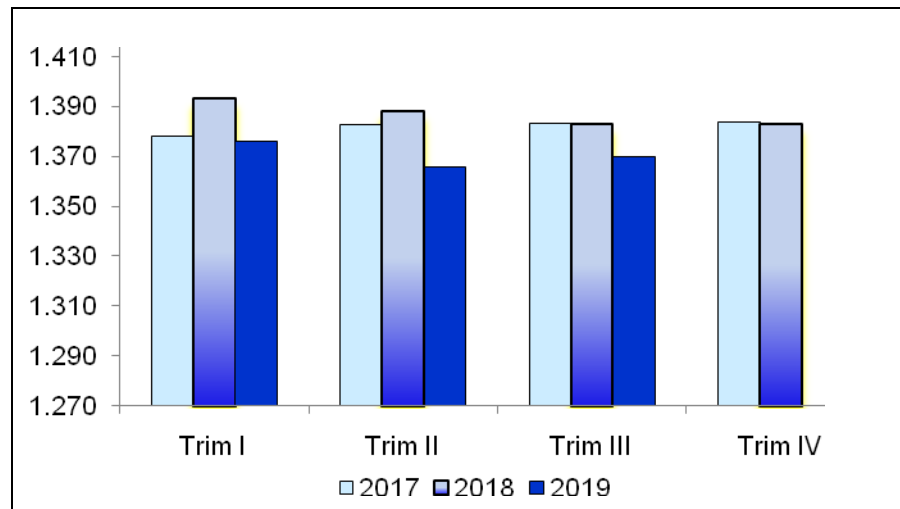
În cel de-al doilea trimestru al anului 2019, **numărul mediu de salariați** și-a continuat trendul descendent, înregistrând o scădere de 1,6% față de trimestrul corespunzător din anul anterior și de 0,7% față de trimestrul precedent, confirmând tendința estimată în lucrarea anterioară.

În prima parte a acestui an reducerea numărului de salariați s-a datorat în special scăderii înregistrate în ramuri precum: fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-7,5%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier (-6,3%), tăbăcirea și finisarea pieilor (-6,3%), extracția cărbunelui superior și inferior (-4,2%) și fabricarea mobilei (-4,2%). Totuși au fost și ramuri în care s-au înregistrat creșteri ale numărului de salariați, cum ar fi: fabricarea produselor din tutun, activități de servicii anexe extracției și fabricarea calculatoarelor.

Din sondajul efectuat la nivelul agenților economici rezultă că în trimestrul al treilea al anului 2019, salariații din industrie își vor menține tendința de scădere astfel: față de trimestrul anterior cu circa 0,2%, iar față de trimestrul corespunzător din anul 2018 cu 1,4%. În aceste condiții, în perioada ianuarie-septembrie 2019, se estimează o scădere de 1,4% comparativ cu primele nouă luni din 2018.

Grafic nr. 6 Evoluția numărului mediu de salariați din industrie

- mii persoane -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;
Pentru trimestrul III 2019 - rezultatele din ancheta de conjunctură

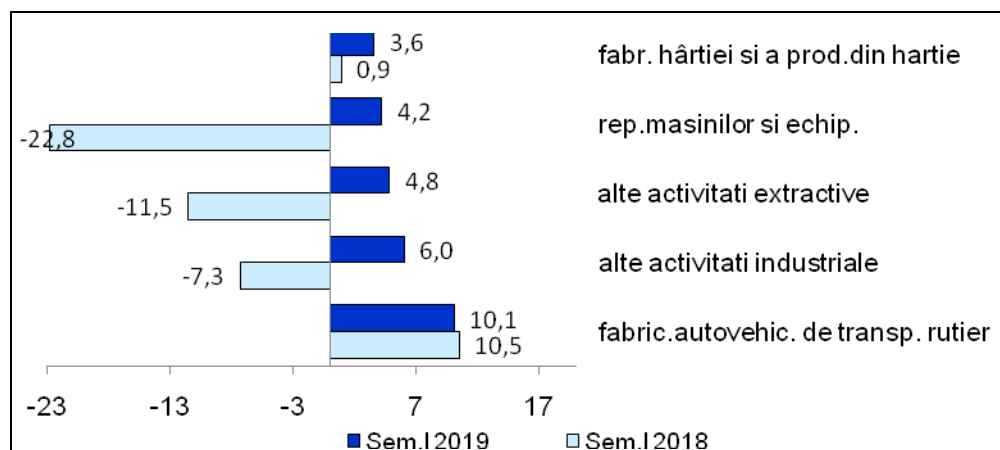
Deși pentru majoritatea ramurilor se așteaptă scăderi ale numărului de salariați în primele nouă luni ale anului 2019, amintim principalele ramuri în care se așteaptă cele mai mari creșteri ale numărului de salariați: fabricarea produselor din tutun (10,0%) activități de servicii anexe extracției (5,4%) și fabricarea calculatoarelor (4,4%).

Productivitatea muncii

În contextul scăderii producției industriale și efectivului de salariați din industrie, în cel de-al doilea trimestru al anului 2019 **productivitatea muncii** a crescut cu 1,0% față de aceeași perioadă a anului anterior, în timp ce față de trimestrul anterior a crescut cu 2,3%. Ramura cu cea mai mare creștere de productivitate în semestrul I 2019, la fel ca în semestrul I 2018, a fost fabricarea autovehiculelor de transport rutier.

Grafic nr. 7 Evoluția productivității muncii în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de perioada corespunzătoare din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

La nivelul celui de-al treilea trimestru al anului curent agenții economici se așteaptă la o ușoară creștere a productivității muncii față de trimestrul corespunzător din anul 2018 de 0,2%, iar comparativ cu trimestrul anterior la o scădere de 0,8%. Astfel, pentru primele nouă luni ale anului 2019 se estimează că productivitatea muncii va crește cu 0,6% față de perioada corespunzătoare a anului 2018, în contextul reducerii atât a producției industriale cât și a numărului de salariați.

Costul unitar cu forța de muncă

În trimestrul II al anului 2019, **costul unitar cu forța de muncă** în industrie, a crescut cu 3,9% față de trimestrul anterior și cu 11,9% față de trimestrul corespunzător din anul 2018, în contextul majorării salariale.

La nivelul trimestrului al treilea al anului 2019 se așteaptă o creștere de 0,2% a costului unitar cu forța de muncă față de trimestrul anterior, respectiv o creștere de 12,8% comparativ cu trimestrul corespunzător al anului 2018. Astfel, la nivelul primelor nouă luni din anul 2019, agenții economici se așteaptă la o creștere de 12,1%, comparativ cu aceeași perioadă din 2018.

Investițiile în industrie

Investițiile din economia națională din semestrul I 2019 au înregistrat o creștere reală de 12,1% față de semestrul I 2018 în timp ce la nivel de industrie s-a înregistrat o scădere de 8,4% în aceeași perioadă. Investițiile în industrie au scăzut de asemenea cu 3,1 % în trimestrul II față de trimestrul corespunzător al anului 2018.

În cel de-al treilea trimestru al anului curent, agenții economici estimează o scădere de 8,5% a investițiilor în industrie față de trimestrul III 2018. Aceste evoluții vor conduce la o scădere în termeni reali de 5,3% în primele 9 luni din 2019 față de perioada corespunzătoare din 2018.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește **prețurile producției industriale**, în cel de-al doilea trimestru al anului 2019 s-a înregistrat o creștere de 4,56% față de trimestrul similar din anul 2018 pe seama creșterii de 5,78% a componentei interne. Prețurile de producție pe piața externă au crescut cu 2,56%, similar cu evoluția estimată în lucrarea anterioară. Comparativ cu trimestrul anterior, prețurile de producție au crescut cu 1,29%, componenta externă majorându-se cu 1,59%. La nivelul lunii iunie 2019 față de decembrie 2018, prețurile producției industriale s-au majorat cu 2,32%.

În primul semestru din 2019, creșterea prețurilor de producție a fost de 4,57% (foarte apropiată de estimarea din lucrarea anterioară de 4,70%), în condițiile unei majorări de 5,90% a prețurilor de producție pe piața internă și de 2,40% pentru piața externă.

Pe baza estimărilor agenților economici din sectorul industrial, se așteaptă ca în trimestrul III 2019 prețurile de producție să crească cu circa 3,8% comparativ cu trimestrul III 2018 și respectiv cu 0,3% față de trimestrul II 2019. În primele nouă luni ale anului 2019, se așteaptă o creștere de 4,3% a prețurilor producției industriale, cu o majorare de 5,7% pentru componenta pe piața internă. În luna septembrie 2019 prețurile producției industriale pot depăși nivelul din decembrie 2018 cu 3,4%.

Tabel nr. 5 Evoluția prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, %-

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2016	-2,8	-2,6	-2,0	0,3
2017	3,5	3,0	3,6	3,7
2018	3,9	5,2	5,8	5,2
2019	4,6	4,6	3,8	

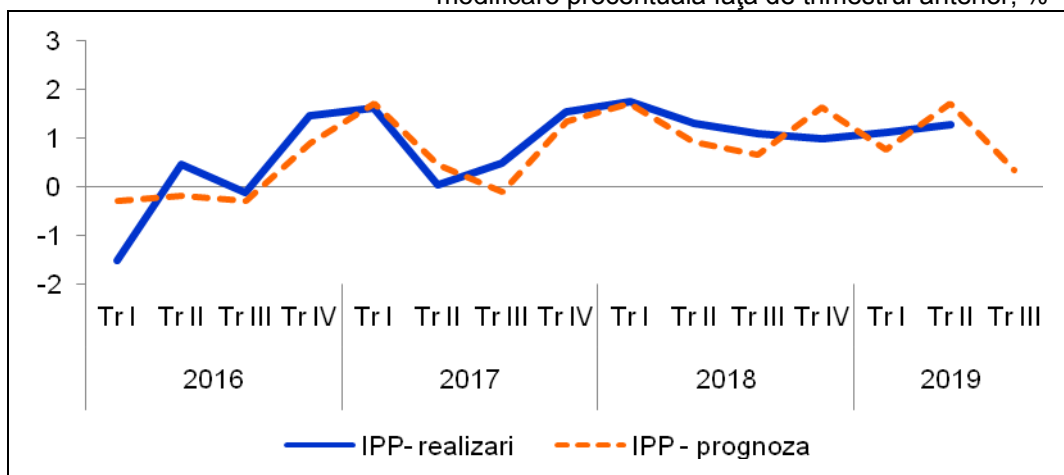
Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul III 2019 - rezultatele din ancheta de conjunctură

O analiză comparativă între previziunile din ancheta de conjunctură și realizările publicate de INS privind prețurile producției industriale în perioada 2016 – trimestrul II 2019 confirmă, în general, respectarea tendințelor estimate și încadrarea într-o marjă de circa $\pm 1\%$. În cazul trimestrului II 2019 ecartul dintre prognoză și realizări a fost de 0,41 puncte procentuale.

Grafic nr. 8 Analiza comparativă între realizările și estimările prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul anterior, %-

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul III 2019 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Volumul creditelor

În urma prelucrării datelor din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial rezultă o creștere de 1,2% a volumului creditelor acordate agenților economici din industrie pentru trimestrul III 2019 comparativ cu trimestrul anterior, în timp ce volumul creditelor restante se așteaptă să crească ușor (0,6%).

Tabel nr. 6 Ponderea creditelor restante în total credite

- %-

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2017	5,9	5,4	5,3	3,9
2018	4,0	3,4	3,2	3,0
2019	3,0	2,8	2,8	

Sursa: prelucrări CNSP;

Pentru trimestrul III 2019 - rezultatele din ancheta de conjunctură

În ceea ce privește evoluția creditelor restante se estimează că ponderea creditelor restante în total credite, în cel de-al treilea trimestru al anului 2019, se va menține la nivelul de 2,8%, nivel ce a fost înregistrat și în cel de-al doilea trimestru al acestui an, reprezentând minimul perioadei de analiză.

*

*

*

Metodologie

Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) realizează trimestrial o Anchetă economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selecția din bilanțurile contabile depuse la Ministerul Finanțelor Publice) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul CNSP.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2019 s-a stabilit un eșantion de 488 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 13,07% și furnizând o rată de acoperire de circa 62%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca ascendent, stabilitate, descendent, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare. Intervalele luate în considerare ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul CNSP are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de INS, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.